

REGLUR

Persónuverndar um rafræna vöktun á vinnustöðum, í skólum og á öðrum svæðum þar sem takmarkaður hópur fólks fer um að jafnaði.

1. gr.

Markmið og gildissvið.

Markmið reglna þessara er að stuðla að því að jafnvægi ríki annars vegar á milli hagsmuna ábyrgðaraðila af því að tryggja öryggi og hafa eðlilegt eftirlit með þeim sem sæta rafrænni vöktun, m.a. með því hvernig sá hug- og vélbúnaður sem hann leggur til sé nýttur í þágu viðkomandi starfsemi, og hins vegar hagsmuna hinna skráðu af því að njóta eðlilegs einkalífsréttar.

Reglur þessar gilda um rafræna vöktun á vinnustöðum, í skólum og á öðrum svæðum þar sem takmarkaður hópur fólks fer um að jafnaði, s.s. með eftirlitsmyndavélum, tæknibúnaði til að fylgjast með síma-, tölvupóst- og netnotkun, ökusíritum, rafrænum staðsetningarbúnaði og rafrænum aðgangsstýringum. Þær gilda þó ekki um eftirlit með mætingum, t.d. með notkun stimpilkorta.

2. gr.

Merking hugtaka.

Merking hugtaka í reglum þessum er sem hér segir:

1. *Rafræn vöktun:* Vöktun sem er viðvarandi eða endurtekin reglulega og felur í sér eftirlit með tilteknum einstaklingum með fjarstýrðum eða sjálfvirkum búnaði, og fer fram á almanna-færi eða á svæði sem takmarkaður hópur fólks fer um að jafnaði. Hugtakið tekur til:
 - a. vöktunar sem leiðir, á að leiða eða getur leitt til vinnslu persónuupplýsinga, og
 - b. sjónvarpsvöktunar sem fer fram með notkun sjónvarpsmyndavéla, vefmyndavéla eða annars samsvarandi búnaðar, án þess að fram fari söfnun myndefnis eða aðrar aðgerðir sem jafngilda vinnslu persónuupplýsinga.
2. *Leitarkerfi:* Kerfi sem gerir mögulegt að finna með skjótvirkum hætti persónuupplýsingar um tiltekna einstaklinga í safni myndefnis, hljóðefnis eða annars konar gagna, s.s. á grundvelli útlitsauðkenna eða annarra einkenna.
3. *Einkatölvupóstur:* Tölvupóstur sem sendur er eða móttækinn með vél- eða hugbúnaði ábyrgðaraðila, s.s. vinnuveitanda, en lýtur að einkamálefnum viðkomandi einstaklings og varðar hvorki hagsmuni ábyrgðaraðila né þá starfsemi sem hann rekur.
4. *Netnotkun:* Notkun einstaklings á hug- og vélbúnaði sem ábyrgðaraðili lætur honum í té, t.d. til að vafra um Netið, til að taka við og senda tölvupóst eða til snarspjalls (msn).
5. *Netvöktun:* Viðvarandi eða reglubundin söfnun upplýsinga um netnotkun, s.s. með aðgerðaskráningu.
6. *Aðgangsstýring:* Stýring aðgangs að skilgreindum svæðum og gögnum, hvort sem þau eru á tölvutæku formi eða ekki, sem felur í sér að hægt er að sjá hver hefur farið um hin skilgreindu svæði eða hefur unnið með viðkomandi gögn.
7. *Símvöktun:* Viðvarandi eða reglubundin söfnun upplýsinga um símanotkun einstaklings.
8. *Ökusíriti:* Rafrænn búnaður í farartæki sem gerir unnt að vinna persónuupplýsingar um ökumenn, þ. á m. um ferðir þeirra og/eða aksturslag.
9. *Rafrænn staðsetningarbúnaður:* Rafrænn búnaður sem gerir unnt að vinna persónuupplýsingar um staðsetningu og ferðir einstaklinga, s.s. þráðlaus auðkenningarbúnaður (RFID), þ.e. örflögur með útsendingartíðni sem sýna staðsetningu, t.d. út frá hnitakerfi.

3. gr.

Áskilnaður um meðalhóf og málefnalegan tilgang.

Rafræn vöktun verður að fara fram í málefnalegum tilgangi, s.s. í öryggis- eða eignavörsluskyni. Vöktun til að mæla vinnu og afköst starfsmanna er einnig háð því að hennar sé sérstök þörf því að:

- a. ekki sé unnt að koma við verkstjórn á hinu vaktada svæði með öðrum hætti; eða
- b. án vöktunarinnar sé ekki unnt að tryggja öryggi á viðkomandi vinnusvæði, s.s. í ljósi sjónarmiða um hollustuhætti og mengunarvarnir; eða
- c. hún sé nauðsynleg vegna sérstaks samkomulags um launakjör í viðkomandi fyrirtæki, s.s. þegar laun eru byggð á afkastatengdu, tímamældu launakerfi.

Við alla rafræna vöktun skal þess gætt að ganga ekki lengra en brýna nauðsyn ber til miðað við þann tilgang sem að er stefnt. Skal gæta þess að virða einkalífisrétt þeirra sem sæta vöktun og forðast alla óþarfa íhlutun í einkalíf þeirra. Við ákvörðun um hvort viðhafa skuli rafræna vöktun skal því ávallt gengið úr skugga um hvort markmiðinu með slíkri vöktun sé unnt að ná með öðrum og vægari raunhæfum úrræðum.

Vöktun með leynd er óheimil nema hún styðjist við lagaheimild eða úrskurð dómara.

4. gr.

Varðveisla, miðlun, eyðing og önnur meðferð persónuupplýsinga.

Óheimilt er að safna persónuupplýsingum við framkvæmd rafrænnar vöktunar nema það sé nauðsynlegt í ljósi tilgangsins með vöktuninni.

Persónuupplýsingum sem safnast við rafræna vöktun skal eytt þegar ekki er lengur málefnaleg ástæða til að varðveita þær. Málefnaleg ástæða til varðveislu upplýsinga getur m.a. byggst á fyrirmælum í lögum eða á því að ábyrgðaraðili vinni enn með upplýsingarnar í samræmi við upphaflegan tilgang með öflun þeirra. Óheimilt er að varðveita slíkar upplýsingar lengur en í 90 daga, nema lög mæli fyrir um annað.

Persónuupplýsingar sem til verða við framkvæmd rafrænnar vöktunar má aðeins nota í þágu tilgangs með söfnun þeirra og aðeins að því marki sem þess gerist þörf í þágu tilgangsins. Þær má ekki afhenda öðrum, vinna frekar eða geyma nema með samþykki hins skráða eða samkvæmt ákvörðun Persónuverndar. Þó er heimilt að afhenda lögreglu efni með upplýsingum um slys eða meintan refsiverðan verknað en þá skal þess gætt að eyða öllum öðrum eintökum af efninu.

5. gr.

Sérákvæði um tölvupóst og netnotkun.

Óheimilt er að skoða tölvupóst, vakta netnotkun starfsmanns eða nemanda nema að uppfylltum ákvæðum reglna þessara. Einkatölvupóst má þó aldrei skoða nema alveg brýna nauðsyn beri til s.s. vegna tölvuveiru eða sambærilegs tæknilegs atviks.

Þegar tölvupósts- eða netnotkun er skoðuð skal þess gætt að gera starfsmanni eða nemanda fyrst grein fyrir því og veita honum færi á að vera viðstaddur slíka skoðun sé þess nokkur kostur.

Við starfslok skal starfsmanni gefinn kostur á að eyða eða taka afrit af þeim tölvupósti úr vinnusvæði sínu sem ekki tengist starfsemi vinnuveitandans. Tölvupósti nemenda skal eytt við námslok en áður skal veita hæfilegan frest til töku afrita. Óheimilt er að gera ráðstafanir til að varðveita upplýsingar um netnotkun starfsmanns eða nemanda eftir starfs- eða námslok.

6. gr.

Sérákvæði um ökusírita.

Notkun ökusírita er heimil sé hennar sérstök þörf, s.s. vegna öryggissjónarmiða. Ekki skal nota ökusírita til að vinna upplýsingar um staðsetningu ökumanna nema á því sé sérstök þörf í ljósi lögmæts og málefnalegs tilgangs með notkun þeirra.

7. gr.

Fræðsluskýlda ábyrgðaraðila gagnvart starfsmönnum, nemendum o.s.frv.

Sá sem viðhefur rafræna vöktun skal, áður en vöktun hefst, fræða þá sem sæta vöktuninni um:

- a. Hvaða búnaður sé notaður, t.d. hvort notaðar séu stafrænar myndavélar, ökusíritar, hljóðupptökutæki eða annar sambærilegur búnaður.
- b. Tilgang vöktunar, hvaða persónuupplýsingar eigi að vinna með, hve lengi þær verði varðveittar, hvort þeim verði miðlað til þriðja aðila og þá til hverra.
- c. Rétt til að andmæla vöktuninni og hverjar geti verið afleiðingar þess.
- d. Rétt til að fá að vita hvaða upplýsingar séu skráðar um viðkomandi, um rétt hans til að fá upplýsingar leiðréttar eða eytt röngum eða villandi upplýsingum um sig.
- e. Að hvaða marki netnotkun sé heimil, hvaða búnað megi nota og hvaða notkun sé vöktuð.
- f. Hvernig farið sé með einkatölvupóst og annan tölvupóst.
- g. Hvort og þá hvaða netnotkun sé bönnuð, m.a. hvort bannað sé að sækja á netið tiltekið efni og/eða senda slíkt efni í tölvupósti og hvernig bregðast megi við lendi menn fyrir mistök á bönnuðum heimasíðum eða fái bannað efni sent með tölvupósti.
- h. Hvort sím vöktun fari fram og hvort takmarkanir, og þá hvaða, séu á heimild til einkanota á tilgreindum símtækjum.
- i. Afleiðingar þess ef brotið er gegn fyrirmælum um notkun síma, netsins eða annars slíks búnaðar á vinnustað.
- j. Önnur atriði, að því marki sem þörf krefur með hliðsjón af aðstæðum hverju sinni, svo að starfsmenn geti gætt hagsmuna sinna.

8. gr.

Viðvaranir um rafræna vöktun.

Þegar rafræn vöktun fer fram á vinnustað eða á almannafæri skal með merki eða á annan áberandi hátt gera glögglega viðvart um þá vöktun og hver sé ábyrgðaraðili.

9. gr.

Reglur um rafræna vöktun.

Ábyrgðaraðili að rafrænni vöktun sem leiðir til vinnslu persónuupplýsinga skal setja skriflegar reglur um hana og skilgreina þá stefnu sem hann hyggst fylgja varðandi hana. Óheimilt er að beita slíkum reglum nema þeim sem vöktun beinist að hafi áður sannanlega verið kunngjört efni þeirra og þeim gefinn a.m.k. 15 daga frestur til að koma að athugasemdum. Í slíkum reglum skal m.a. kveðið á um tilgang vöktunarinnar, aðgang að upplýsingunum og varðveislutíma þeirra.

Ef kjarasamningur eða samkomulag, sem telja verður bindandi milli aðila, felur í sér ríkari rétt en leiðir af reglum, sem settar eru skv. 1. mgr., þá víkja þær síðarnefndu.

10. gr.

Upplýsingaskylda vinnuveitanda við gerð ráðningarsamnings.

Við ráðningu starfsmanns skal, áður en gengið er frá samningi, upplýsa starfsmanninn um það hvernig háttáð sé vöktun á viðkomandi vinnustað. Skal það gert með skýrum, ótvíræðum og sannanlegum hætti. Verði slíku ekki viðkomið skal tryggja skýra upplýsingagjöf og aðgengi starfsmanna að reglum, s.s. með birtingu þeirra á heimasíðum vinnuveitenda, samtaka launafólks, samtaka atvinnurekenda og í starfsmannahandbókum.

11. gr.

Réttur hins skráða til að skoða gögn sem til verða við rafræna vöktun og hann varða.

Sá sem sætt hefur rafrænni vöktun á rétt á að skoða gögn, s.s. fá að hlusta á hljóðupptökur, sem til verða um hann við vöktunina, í samræmi við 18. gr. laga nr. 77/2000, enda standi ákvæði 2. mgr. 19. gr. laganna því ekki í vegi.

Ábyrgðaraðili skal svo fljótt sem verða má og eigi síðar en innan eins mánaðar frá móttöku erindis verða við beiðni samkvæmt 1. mgr. Komi upp ágreiningur má vísa honum til úrlausnar Persónuverndar. Getur Persónuvernd þá lagt fyrir ábyrgðaraðila að varðveita gögn þar til niðurstaða Persónuverndar liggur fyrir.

12. gr.

Stöðvun rafrænnar vöktunar.

Persónuvernd getur mælt fyrir um stöðvun rafrænnar vöktunar sem í bága fer við ákvæði reglna þessara og um eyðingu þess efnis sem til hefur orðið.

13. gr.

Heimild.

Reglur þessar, sem settar eru samkvæmt heimild í 5. mgr. 37. gr. laga nr. 77/2000 um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga, sbr. 5. gr. laga nr. 81/2002, taka þegar gildi.

Persónuvernd, 29. október 2004.

Páll Hreinsson formaður.

Sigrún Jóhannesdóttir.